

Az ajándékozást a 2.1. pont 1., 2., 3., 5. a)-b) és d), 9., 16., 17., 21. és 22. alpontjai alá eső ügyletekkel, valamint a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvény szerinti földhasználat megszerzésével, és annak megszüntetésével bekövetkező vagyonszerzés kivételével be kell jelenteni a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz (NAV) az illetékkötelezettség keletkezését követő 30 napon belül.

Az egyenes ági rokonok és házastársak, bejegyzett élettársak, testvérek közötti ajándékozási ügyletet, vagy az olyan ingyenes juttatást, amely után az ajándékozónak vagy a megajándékozottnak személyi jövedelemadót vagy szociális hozzájárulási adót kell fizetnie, **nem kell bejelenteni sem.**

Ajándékozási illetékkötelezettség keletkezik:

- a) **ingatlan** ajándékozásakor az **ajándékozási szerződés megkötése napján,**
- b) **ingó, vagyoni értékű jog** ajándékozásakor
  - a **szerződésről kiállított okirat aláírása napján,**
  - ha a szerződésről csak **külföldön állítottak ki okiratot,** azon a napon, amelyen az illetékkötelezettséget megalapító **esemény bekövetkezett,**
  - a **vagyonszerzés**kor, ha az ingó, a vagyoni értékű jog ajándékozásáról **nem állítottak ki okiratot.**

A **hatósági jóváhagyástól,** engedélytől, hozzájárulástól, tudomásvételtől függő vagyonszerzési jogügylettel kapcsolatban az illetékkötelezettség a **jóváhagyás** – több hatósági jóváhagyás esetén az utolsó jóváhagyás – **napján** keletkezik. Ez irányadó akkor is, ha a szerződés érvényességéhez **harmadik személy beleegyezése** szükséges.

A **felfüggesztő** vagy **bontó** feltételtől, illetőleg a **kezdő határidő bekövetkezésétől függő szerződés** esetén a vagyonszerzési illetékkötelezettség a **szerződés hatályának beálltakor keletkezik.**

A bizalmi vagyonkezelőkre és a vagyonkezelő alapítványokra vonatkozó speciális szabályok

Nem tárgya az ajándékozási illetéknek:

- a) a NAV-hoz bizalmi vagyonkezelőként bejelentett személynek, szervezetnek, továbbá
- b) a vagyonkezelő alapítványnak

a **bizalmi vagyonkezelési szerződés szerinti** vagyonszerzése, valamint a vagyonkezelő alapítványokról szóló törvényben meghatározott **alapítói vagyonrendelés** – ideértve azt a vagyonszerzést is, amely vagyonkezelői tisztség jogutódlásaként történik –, **kivéve** a vagyonkezelő alapítványnak nem minősülő bizalmi vagyonkezelő **kedvezményezettkénti** vagyonszerzését.

Ha a kezelt vagyont és annak hasznait a kedvezményezett megszerzi, azt az illetékkötelezettség vonatkozásában úgy kell tekinteni, mintha a kedvezményezett a kezelt vagyont és annak hasznait közvetlenül a **vagyonrendelőtől, alapítótól szerezte volna.** Ha a szerződést, alapítói vagyonrendelést azt megelőzően a vagyonrendelő és a kedvezményezett között létrejött **visszterhes jogviszonyra tekintettel** kötötték, a kezelt vagyon és hasznai megszerzésekor a kedvezményezett az Itv. visszterhes vagyonátruházási illetékre vonatkozó szabályai szerint köteles illetéket fizetni.

Nem tárgya az ajándékozási illetéknek a kezelt vagyon és annak hasznai, ha **vagyonrendelő, alapító** szerzi meg, ideértve a vagyonrendelő, alapító kedvezményezettkénti vagyonszerzését is.

A kedvezményezett illetékkötelezettsége a **vagyon tényleges megszerzésének** napján keletkezik.

2. Ajándékozási illeték alóli mentesség és kedvezmény

Ha az adott vagyonszerzés a fenti szabályok alapján az **ajándékozási illeték hatálya** alá esik, még **nem feltétlenül jár együtt illetékfizetési kötelezettséggel**.

Az illetékmentességnek két fajtája van:

- **Tárgyi illetékmentesség:** ha az illeték tárgyra vonatkozik a mentesség, akkor nem kell illetéket fizetni.
- **Személyes illetékmentesség:** ha az illeték fizetésére egyébként kötelezettre vonatkozik a mentesség, az illetéket a mentes féltől nem lehet követelni.

(A személyes illetékmentességre vonatkozó szabályokat, tekintettel arra, hogy az kizárólag az illetéktörvényben meghatározott egyes szervezetekre vonatkozik – a könnyebb áttekinthetőség érdekében – a tájékoztató füzet egyéb rendelkezésekről szóló részében helyeztük el.)

2.1. A tárgyi illetékmentesség szabályai

Mentes az ajándékozási illeték alól:

- 1) **Az az ajándék, amelyet az ajándékozó egyenes ági rokona** szerzett meg, ideértve az örökbefogadáson alapuló rokoni kapcsolatot is. Az egyenes ági rokonság azon természetes személyek között áll fenn, akik közül az egyik a másiktól származik. Felmenő egyenes ági rokonok az elődök, így a szülő, a nagyszülő, a dédszülo, míg lemenő egyenes ági rokonok a gyermek, az unoka, a dédunoka, azaz az utódok. A házasságon kívül született gyermeknek vér szerinti apjával és annak felmenőivel jogilag értékelhető rokoni kapcsolata csak akkor jön létre, ha a családi jogállást teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat vagy utólagos házasságkötés során tett elismerő nyilatkozat, illetőleg jogerős bírói ítélet rendezi. Az egyenes ági rokonságot megillető illetékmentesség kiterjed az örökbefogadással létrejött rokoni kapcsolatra is.
- 2) Az az ajándék, amelyet az **ajándékozó házastársa, bejegyzett élettársa** a házasság vagy bejegyzett élettársi kapcsolat fennállása alatt **szerzett meg**.³
- 3) **Az az ajándék, amelyet az ajándékozó testvére szerzett meg**.⁴ A testvér az a személy, akinek legalább az egyik szülője vagy örökbefogadója azonos a megajándékozó szülőjével vagy örökbefogadjával. Az illetékmentesség tehát vonatkozik a vér szerinti testvérekre, a féltestvérekre és az örökbefogadáson alapuló testvéri kapcsolatokra is.
- 4) **A házastársi vagyonközösség megszűntetéséből származó vagyonszerzés.**

³ A bejegyzett élettársakat mindazok az illetékkedvezmények, illetékmentességek megilletik, amelyeket az Itv. a házasságban élőknek biztosít.

⁴ Itv. 17. § (1) bekezdés w) pont. Hatályos 2020. július 8-tól. Az Itv. 99/V. § alapján a mentességet azon ügyekben is alkalmazni kell, amelyeket a hatálybalépés napján véglegesen nem bíráltak el.